NUM X.

w SOBOTĘ DNIA 18. LUTEGO ROKU 1786.

Z Wilna dnia 18. Lutego.

Zróżnych Województw i Powiatow odbieramy wiadomość, że na przyſzły Trybunał obrani ſą Deputatami JJ. PP.

Z Wileńſkiego JJ. PP. Rzewuſki Budowniczy Województwa Wileń: Romanowicz Sędzic Ziem:

Z Oſzmiańſkiego JJ. PP. Kociełł Starościc Oſzmiańſki.
Żaba Starościc Koſzańſki

Z Lidzkiego JJ. PP. Korzeniewſki Rott: Burzymowſki Kapitan.

Z Wiłkomirſkiego JJ. PP. Kuſzelewſki Mostowniczy Upitſzki
Gąsecki Sędzia Grodzki.

Z Trockiego JJ. PP. Totwen Staroſta Metelſki
Tomaszewſki Sędzia Grodz:

Z Kowieńſkiego JJ. PP. Szymkowſki Podſtoli

Meysztowicz Chorąży Bryg:
Kozakowski Sędzia Grodzki
Wiszniewski Pisarz Grodzki

Z Zmudzkiego JJ. PP. Giedgowd Rotmistrz
Pryzgint Porucznik
Micewicz Pisarz Ziemski.
Puzyna Starosta Wilsztyniec.

Z Smoleńskiego JJ. PP. Miłaszewicz Porucznik
Pomarnacki Chorąży Pety.

Z Starodubow: JJ. PP. Sylwestrowicz Sędzia Ziemski
Pomarnacki Łowczyc

Z Nowogród: JJ. PP. Obuchowicz Podwoiewodzic
Borzęcki Strażnik Brzeski

Z Brasławsk: JJ. PP. Szyryn Sędzia Grodzki.
Bielikowicz.

Z Grodzień: JJ. PP. Klimański Pułkownik.
Puchalski Skarbnik.

Z Słonimskiego JJ. PP. Chomiński Starosta Piński.
Powsowski.

Z Mińskiego JJ PP. Zawisza Kapitan
Osztorp Porucznik Petyhor.

Z Orszańskiego JJ. PP. Korsak Chorążyc
Chomiński Porucznik Petyh.

Z Pelockiego JJ. PP. Kaczanowski Skarbnik.
Sielanko Rotmistrz.

Z Paryża dnia 6. Stycznia. Pod powagą Rządu ustanowiona tu iest kompania Tragarzów, która za mierną cenę, y z większą, niż dotąd pewnością, będzie rozmaite znosiła rzeczy y ciężary. Ci ludzie, ktorzy do tychczas do tego bywali używani, wcale się za to zbuntowali, y w przeszły poniedziałek, tak wielki od nich powstał był tumult, iż pomimo użytych na ratunek Gwardyi piechotney y konney, wielu ludzi w tym tumulcie zostało ranionych a trzech liczą za bitych. Ośmiu z Hersztow owych zbuntowanych, wzięto w areszt.

Z Austryi dnia 11 Stycznia. Xiąże Jmć *Czartoryski*, który do *Wiednia* był przybył dla czynienia Monarsze w własney swey osobie attencyi w dzień *Nowego Roku*, wyiechał iuż ztąd do dobr swych *Podolskich*.

Rachuią teraz ludność w Państwach Cesarza Jmći do 20 Millionow osob.

Z Wiednia dnia 11. Stycznia. Na mocy Naywyższey Rezolucyi, ma być ustanowiony po bogatych Prelaturach y Opactwach Inspektor, czyli Komandataryusz, który spólnie ma zatrudniać się ekonomią Klasztoru z Opatami Zakonemi y Prałatami, dochody ich powiększać, y rachować się kassie Religii. Prałaci sami będą tylko uważani iak Przeorowie Konwentów, gdyż tracą prawo być przytomnemi Zgromadze-

niom kraiowym Stanow; ktorą to funkcyą, na przyszły czas Biskup, w ktorego Dyecezyi Klasztor będzie się znaydował, iako *Loci Ordinarius*, ma zastępować. Prelatury w *Mölck, Lilienfeld* y *Zwettel*, iuż otrzymały takowych Inspektorów, ktőrzy ze skarbu maią być płaceni, y poczynaią zatrudniać się Ekonomią Klasztorów.

Z Hagi dnia 14. Stycznia

Zgromadzenie Stanow *Holenderskich* na dniu wczorayszym trwało aż do 5. wieczorney godziny; ale żadna niewypadła decyzya względem odiętey Komendy Xiążęciu *Stadhuderowi*. Minister *Pruski*, który nieprzestaie nalegać o odpowiedź na podany od siebie skrypt imieniem swego Monarchy, aż w przyszłym tygodniu ma ią otrzymać. Pod czas ostatniey sessyi Stanow, deliberowano względem treści pomienioney odpowiedzi. Do tychczas żadnego niemasz pozoru, żeby rzeczy miały wypaść z awantażem Xiążęcia *Stadhudera*. Tym czasem, za pewną rzecz twierdzą, że Minister *Francuski* otrzymał Instrukcye od Dworu swoiego, ktore maią być pomyślne dla tegoż Xiążęcia *Stadhudera*. Ale co iest naypewnieysza, iż na dniu wczorayszym wysłany iest umyślny do *Loo*, lecz z czym, tego wiedzieć ieszcze niemożna.

Rząd obrócił teraz swą uwagę na Korpus złożone z obywatelów, ktore Xiążęciu *Stadhuderowi* iest pydległe; to Korpus obywatelskie, exercytuie się w woyskowych obrotach, w raytszuli. Dragonii. Rząd zamyśla, iakimby sposobem im zabronić takowych exercytacyi.

Z Połocka dnia 19. Stycznia

Jmć Xiądz *Lenkiewicz* Wikaryusz Generał JJ. XX. *Jezuitow Biało-Ruskich*, odebrał list od JP. *Passek* Generał Gubernatora *Biało Ruskiego*, w tych słowach pisany:

„Jaki *Ukaz* odebrałem z Rzą-„dzącego Senatu, dany d. 18. te-„raźnieyszego Grudnia pod *Nu-„merem* 750. o Naywyższym „przez Nayiasnieyszą Jmpe-„ratorową Jeymć potwierdzeniu „Wmć Pana na Urząd Gene-„ralnego Wikarego Zgromadze-„nia *Jezuickiego*, tego Wmć „Panu Kopią przesłać dla iego „wiadomości mam sobie za „szczęście; zostaiąc z prawdzi-

„ wym uszanowaniem Nay„ przewielebnieyszego Wmć Pa„ na uniżony sługa *Piotr Pasek.* „ Dnia 28. Grudnia R. 1785 z „ *Mohilowa.* „

KOPIA UKAZU MONARSZEGO.

„ *Ukaz* Nayiaśnieyszey Jm„ peratorowey, Samowładną„ cey Całą *Rosiyą*, z Rządzącego „ Senatu, J. Panu Generałowi *en* „ *Chef*, Generał Gubernatorowi „ *Biało Ruskiemu*, Senatorowi. y „ Kawalerowi Ordorowemu, „ Piotrowi Bohdanowiczowi *Pa-* „ *siekowi*. Po Naywyższym „ Potwierdzeniu przez Nayia„ śnieyszą Jmperatorową Jeymc „ nastąpionym terazniey szego „ Grudnia d. 15 za podanym od „ Senatu uwiadomieniem, w kto„ rym dla Naywyższego Pot„ wierdzenia doniesiono było o „ wybranym przez *Jezuickie* „ Zgromadzenie na Urząd „ Generalnego Wikarego Xiędza „ Rektora *Lenkiewicza*, y na tym „ że uwiadomieniu, ręką własną „ Nayiaśnieyszey Jmperatoro„ wey napisano było tak: *Pot-* „ *wierdzić;* Rządzący zatym „ Senat, rozkazał o tym Nay„ wyższym Potwierdzeniu po„ mienionego JXiędza *Lenkie-* „ *wicza* Generalnego Wikarego, „ do *Mohilowskiego* Kościołow „ *Rzymskich* Arcybiskupa *Sieś-* „ *trzeńcewicza*, y do ciebie Mości „ Panie Generał Gubernatorze, „ posłać *Ukaz*. Miesiąca Grudnia „ 18. dnia 1785 Roku. „ Na „ Autentyku tak podpisano: Ober „ Sekretarz, Jan *Ananiewski*. Sekretarz, Bazyli *Matwieiew*. Regestrator, Paweł *Jkosow*. Z Autentykiem znosił Sekretarz Tymoteusz *Putimcow*.

Z Hagi dnia 24. Stycznia. Potwierdza się nowina, że dla zamknięcia rzeki *Skaldy*, ma być złożona Forteca na wyspie *Sud-Beuerland*, też będzie odprawować także stacyą dobrze opatrzony w woienną amunicyą okret.

Powtorna redukcya woyska, od Stanow *Holenderskich* iest iuż aktualnie udecydowana. Z nowo ustanowionych Reymentow, ma się utrzymać Reyment *de Salm*; gdyż, iak dawniey donieśliśmy, otrzymał on wolność werbunkow w Xięstwie *Leodyiskim*. Hrabia *de Maillebois*, otrzymuie roczney pensyi 15,000. *Zll*: a Officerowie zredukowanego iego korpusu, będą brali poł gaży.

NUM. X.

SUPLEMENT

DO GAZET WILENSKICH

w SOBOTĘ DNIA 18. LUTEGO ROKU 1786.

Z Londynu dnia 30. Grudnia

Piszą z *Filadelfii*, że ma być złożone osobliwsze Zgromadzenie z Deputowanych wszystkich *Amerykańskich Wolnych Stanow*, końcem albo utwierdzenia barziey teraznieyszey Rządu Formy, alboliteż oddalenia iey ze wszystkim, y na iey mieyscu ustanowienia nowey. Dziewięć, iak słychać, ma być ustanowionych tych Wolnych Stanow, czyli Powiatow; każdy Powiat ma mieć 150. *Angielskich* mil kwadratowych, y na przyszły czas ma być własnym sobie Wolnym Stanem.

Listy z *Nowego Yorku* donoszą, że Dwor *Francuski* od Kongressu koniecznie domagał się, żeby te wszystkie dobra, ktore od pokoiu *Paryskiego* w *Ameryce* skonfiskowane zostały, swym dawnym possessorom nazad wrócone były.

Z Londynu dnia 17 Stycznia

W Prowincyi *Connecticut*, dla bespieczeństwa Małżeństwa, Rząd tameczny, następuiące ustanowił Prawo: Ieżeliby iakimkolwiek osobom grzech Cudzołostwa dowiedz ono, tedy publicznie maią być oboie smagani, y rozpalonym żelazem na czele piątnowani. Nadto, skazani są oni na zawsze nosic na szyi powróz, ażeby każdy ich mogł rozeznać. ieżeliby zaś kto z nich ważył się publicznie gdzie ukazać się bez powrozu na szyi, tedy na nowo ma dostać 30. chłostow. O iakby nie ieden powroźnik w naszey *Anglii*, a naybarziey w *Londynie*, stał się przez takie Prawo

bogatym, gdyby takaż kara y tu u nas była wprowadzona.

Dnia *31.* przeszłego miesiąca, nasze Marynarstwo składało się ze 114. okrętow liniowych; *18.* okrętow od 50. armat; 111. fregat; y *42.* szalup.

Z Paryża dnia 6. Stycznia. Krol Jmć posłał do *Bourdeaux.* 30. *Lettres de Cachet,* przez ktore, 30. Konsyliarzow tamecznego Parlamentu na rozmaite mieysca na wygnanie iest wysłanych. Ci Parlamentarze podczas Zgromadzenia w miesiącu Listopadzie, barzo nieposłuszni pokazali się względem regestrowania Krolewskich rozkazow, ktore tameczny Komendant mocą do skutku przyprowadzać musiał. Parlament w *Bretagne,* ktory barzo się stawi oporem w interesie przedaży tabaki, podobnegoż ma oczekiwać co y pierwszy losu.

Z Paryża dnia 9. Scycznia. Xiąże *de Harcourt,* destynowany iest za Guwernera dla *Delfina;* ale nim ten Urząd obeymie, upraszał o nieiaki czas do namyślenia się w tey mierze.

Nie mamy ieszcze potwierdzenia tey nowiny, że Xiąże Jmć *de Glocester* w *Genuy* umarł.

To iest pewna, że w Sobotę *Les Lettres patentes* na słuchanie inkwizycyi Xiążęcia Kardynała *de Rohan* w Parlamencie zostały regestrowane. Także mowią, że przeciwko pomienionemu Xiążęciu, nowe zażalenia powstały, o ktorych iednak barzo rożnie powiadaią.

Z Paryża dnia 13. Stycznia. Pan *d' Aucheaume,* Dyrektor Manufaktury kapeluszowey w *Rennes,* zrobił całą suknią kastorową, w ktorey choć niemasz żadnego szwu z tym wszystkim bardzo dobrze leży na nim. Ta suknia, iest uznana za wybor w kunszcie Kapeluszników.

Z Paryża dnia 16. Stycznia. Już się zakończył proces Pana *le Maitre.* Sławny Generalny Adwokat Pan *Seguier,* dał do wod podczas tey Sprawy wielkiey wymowy. Pomieniony Pan *le Maitre* znowu otrzymał wolność, ale kto wie, czy nie będzie przymuszony zbyć swego urzędu Sekretarza w Radzie Skarbowey. Wielu nawet o tym wątpi, żeby Pan *d' Augeard,* ktory do tey sprawy także był uwikłany, utrzymał się na dawnym swym urzędzie Generalnego Arędarza.

Przez niedawno wyszły Dekret Rady Stanu na stronę

zagranicznych Fabrykantow, ktorzyby we *Francyi* chcieli osiadać, mamy nadzieię, że wiele tychże Fabrykantow z *Anglii* y *Szwaycaryi* do naszego kraiu ściągniemy.

Nieiaki Pan *Freminez* wynalazł sposob, ktorego używaiąc, przez połtory godziny na samym dnie morskim, albo iakiey rzeki, bawić się będzie można, y wynaydować tam z topione rzeczy. Już on czynił tego probę w *Brest* y w *Toulon;* w miesiącu zaś Maiu, ma tu także tegoż samego dokazywać na rzece *Sekwanie.*

Z Paryża dnia 20. Stycznia

O Inkwiżycyi Xiążęcia Kardynała *de Rohan*, dowiaduiemy się to, co następuie; Naprzod protestował się on przeciwko procederowi Parlamentu, y deklarowałsię, iż ma prawo, od swych *Parow* być sądzonym. (niewiadomo iest, co on przez to słowo *Pairs* chce rozumieć, czy Kardynałow, czy Biskupow, czyli też *Parow Francuskich*) Gdyby on Parlamentowi dał się sądzić, tedyby swą sprawę szczegulnie poczytał za cywilną ponieważ tylko o negocyowaniu owey brylantowey sztuki mowaby była; ale poniaważ z nim kryminalnie chcą traktować, tedy iego urodzenie, y iego dostoyność, daią mu żadney wątpliwości niepodpadaiące prawo, aby był sądzony od Parlamentu y zgromadzonych Xiążąt y *Parow*. Sędziow wyższey Kamery, poczytuie on szczegulnie za wyznaczoną tylko Kommissyą, ktorey iednak uznawać niemoże. Ogłosił się on daley, iż dla uniknienia y uprzątnienia z drogi wszelkich zawiłości, woli raczey sam całą swoię sprawę opowiedzieć, zamiast tego, coby miał odpowiadać na żadane mu pytania. Co też y w samey rzeczy uczynił pod czas Sessyi, ktora trwała 3 godziny. Od czasu tey Inkwizycyi, Hrabini *de Marsan*, z domu Xiążąt *de Rohan*, długą miała konferencyą z Kardynałem, z ktorey barzo smutna powracała. Zawczora miała ona z Krolem konferencyą przez całą godzinę; y dopiero dowiaduiemy się, iż Proces Xiążęcia Kardynała, niebędzie kontynuowany, ale Krol Parlamentowi w tey mierze zupełne nakaże milczenie. Xiąże Kardynał, albo ma być wysłany na wygnanie, albo w więzieniu ma zostać. *Ociec S.* miał Krolowi względem tey sprawy, taką dać odpowiedz: iż ieżeli Parlament Xiążęciu

Kardynałowi naymnieyszą przysądzi karę, tedy *Swięte Collegium* wymaże go z rzędu Kardynałow. Znayduie się tu Deputacya, złożona z 16. osob wchodzących do Parlamentu *Bretańskiego*, ktòre iutro albo po iutrze maią mieć audyencyą u Dworu.

Pan *le Maitre* aktualnie otrzymał wolność, ale nigdzie ieszcze publicznie się nie ukazuie.

Z Ratyzbony dnia 9. Stycznia

Podług nowego obrachowania, znayduie się teraz *w Bawaryi* y w *Wyższym Pfaltzu* 879,899. dusz, z ktorych liczą samych Duchownych 8,843.

Z Amsterdamu dnia 10. Stycz:

W piątek, Collegium Deputowanych Konsyliarzow w *Hadze*, o godzinie 6. wieczorney niespodzianie wcale było zgromadzone. Do tego ich zgromadzenia, był także przywołany teraznieyszy *ad interim Haskiego* Garnizonu Generał *Sandoz*, Mówią, że dwòch Unteroffícerow, ieden z *Holenderskiey*, a drugi z *Szwarcarskiey* Gwardyi, roznosili bilety od wizyt do swych Komendantów, na których dwoch żołnierzy, w ich Reymentowych uniformach w ten sposob było wymalowanych, iż pomiędzy niemi, był wyrażony Herb Xiążęcia *Stadhudera*. Ta niezrozumiana rzecz, przywiodła na pamięć niektóre rewolucye w roku 1747. y 1748. kiedy podobnych kartek także używano.

DONIESIENIE z WILNA

Drukarnia Wileńska .*JJ XX*. Scholarum Piarum *ma honor uwiadamiać Prześwietne Publicum ,iż w tych dniach rozpoczyna Dzieło Sławnego* JX. Becarii o Elektryczności Sztuczney i Naturalney *z Włoskiego wytłumaczone. Ogłasza dzisieyszą Gazetą Prenumeratę dnia dzisieyszego rozpoczynaiącą się i aż do dnia ostatniego Marca trwać maiącą , ktoby więc życzył prenumerować zapłaci teyże Drukarni Złotych Polskich* 5. *na jeden Exemplarz, a odniey wezmie bilet, za ukazaniem którego będzie wydane wspomnione dzieło*.